

Dr. Jana Mali

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo

IZZIVI NA PODROČJU SOCIALNEGA DELA S STARIMI LJUDMI

VSEBINA

- ✖ Značilnosti socialnega dela s starimi ljudmi
- ✖ Načela in metode
- ✖ Praksa v Sloveniji (danes / izzivi za jutri)

RAZVOJ SOCIALNEGA DELA S STARIMI LJUDMI

✗ ODPOR DO DELA S
STARIMI LJUDMI (začetek
20. stol.)

✗ ZANIMANJE ZA DELO S
STARIMI LJUDMI (60., 70.
leta 20.stol.)

Potrebe in zahteve starih
ljudi so povezovali z
revščino, odvisnostjo in
dobrodelnostjo

✗ Spremembe v družbi,
politiki in stroki socialnega
dela.

ZNAČILNOSTI SOCIALNEGA DELA S STARIMI LJUDMI

- Socialno delo s starimi ljudmi / Gerontološko socialno delo
- V ospredju je **holistično** razumevanje starega človeka in njegovih potreb, s poudarkom na uveljavljanju uporabnika kot **partnerja** v procesu pomoči, da bi bila v ospredju njegova **pravica** do izbire **različnih vrst** pomoči

ZNAČILNOSTI SOCIALNEGA DELA S STARIMI LJUDMI

- ✗ Razumevanje fenomena staranja
- ✗ Poznavanje procesa staranja, socialne politike, praktičnih pristopov in metod (izobraževanje)
- ✗ Razvijanje strokovnih spretnosti

Socialni delavec pomaga starim ljudem tako, da **skupaj z njimi poveča njihove zmožnosti in sposobnosti** za soočanje s težavami in reševanje problemov

1. PARTNERSTVO

Partnerski odnos v socialnem delu pomeni, da uporabnik in socialni delavec enakopravno sodelujeta pri definiranju in reševanju problema, da strokovnjak verjame v sposobnost uporabnika za uspešno rešitev težave, v njegovo kompetentnost za prevzem odgovornosti in kontrole nad svojim življenjem.

1. PARTNERSTVO

Strokovnjak verjame, da lahko uporabnik uspešno opravlja svoje najpomembnejše družbene vloge.

Kodeks etike socialnih delavk in delavcev Slovenije

2. PERSPEKTIVA MOČI

Temelji na konceptu delovnega odnosa (Čačinovič –Vogrinčič)

Od socialnega delavca zahteva, da vidi uporabnike na drugačen način, kar povzroči premik iz usmeritve na posameznikov problem v usmeritev k iskanju novih možnosti in priložnosti.

Različni programi in organizacije za stare ljudi - definiranje problemov

V socialnem delu je v ospredju je star človek, njegove sposobnosti in zmožnosti.

3. ZAGOVORNIŠTVO

Namen zagovorništva je, da poveča občutek moči posameznika; pomaga mu, da pridobi več samozaupanja, postane asertivnejši, dobi več izbire v svojem življenju, izboljša kvaliteto življenja in zmanjša izgube, prikrajšanosti ter izključenosti (Zaviršek, Zorn, Videmšek 2002: 80).

Zagotavljanje spoštovanja in ohranjanja dostojanstva starih ljudi

4. ANTIDISKRIMINACIJSKA USMERITEV

Praksa socialnega dela je usmerjena proti predsodkom, negativnemu odnosu in neustreznimi obravnavi ljudi glede na njihove značilnosti, kot so rasa, spol, religija, etnična pripadnost, starost ali kakšna druga.

Kodeks socialnih delavk in delavcev Slovenije (starosti ne omenja)

5. SKUPINE ZA SAMOPOMOČ

Skupine za samopomoč so osebna medčloveška povezava dveh do tridesetih ljudi, ki temelji na samoiniciativi v skupni potrebi, težavi ali stiski (Ramovš 2003: 318).

6. SOCIALNE MREŽE

Staranje vpliva na socialne mreže, obenem pa tudi socialne mreže vplivajo na proces staranja.

Socialni delavec zato ni osredotočen zgolj na posamezne izgube, s katerimi se sooča starostnik, temveč upoštevata celoten življenjski kontekst, v katerem se izgube pojavljajo.

7. SKUPNOSTNA SKRB

Skupnostna skrb je kolektivno zasnovana in ima za cilj povečanje kvalitete življenja v skupnosti, vzpostavljanje raznih vrst fleksibilnih mrež pomoči, ki so na razpolago različnim potencialnim uporabnikom v njihovem življenjskem okolju.

Različne modele dezinstitutionalizacije v svetu in pri nas opisuje Flaker (1998).

PRAKSA V SLOVENIJI (DANES / IZZIVI ZA JUTRI)

- ✖ Razvoj specifičnega področja socialnega dela
- ✖ Dobra praksa: domovi za stare, CSD, dnevni centri, pomoč na domu, skupine za samopomoč
- ✖ Še razvoj svetovalnega dela, skupnostih oblik pomoči, zagovorništva, medgeneracijskega sožitja